

A.Κείμενο

Η τάξη του πατέρα της Ίριδας βρισκόταν παράμερα. Αμέσως μόλις ανέβαινες τη σκάλα, έστριβες δεξιά, ανέβαινες δυο-τρία ξύλινα σκαλοπάτια κι έμπαινες σε μια ευρύχωρη ηλιόλουστη αίθουσα, που έβγαινε σ' ένα φαρδύ λιακωτό (=μεγάλη βεράντα, κλεισμένη με τζαμαρίες). Της άρεσε πολύ να πηγαίνει στην τάξη του και το 'κανε με διάφορες δικαιολογίες.

Όλα εκεί μέσα ήταν διαφορετικά, χαρούμενα, οικεία, ελπιδοφόρα. Τίποτε δε θύμιζε τη δική της σκουθρωπή τάξη. Τα θρανία, για παράδειγμα, ήταν τοποθετημένα αλλιώς, όχι σε καλοστοιχισμένες γραμμές, όπως ήταν τα δικά τους, αλλά σχημάτιζαν ένα τεράστιο διπλό Π. Με αυτό τον τρόπο τα παιδιά έβλεπαν καλύτερα στον πίνακα! Στο μπροστινό θρανίο άλλωστε δεν κάθονταν μονάχα τα πλουσιόπαιδα-ανάλογα με το επάγγελμα του πατέρα τους και την κοινωνική τους τάξη-, όπως γινόταν στις άλλες τάξεις, αφού όλα τα θρανία ήταν στη φάτσα. Ο Πάνος, τον οποίο του παρέδωσε διετή ο κύριος Παντελίδης, καθόταν στο ίδιο θρανίο με την κόρη του καλύτερου γιατρού της πόλης. Γιατί, πράγμα απίστευτο, κορίτσια με αγόρια κάθονταν στο ίδιο θρανίο!

Έτσι όπως είχαν τοποθετηθεί τα θρανία, ο δάσκαλος τριγύριζε μ' ευκολία ανάμεσα στα παιδιά, δίχως να τα κοιτάζει αφ'. Υψηλού, όπως ο κύριος Παντελίδης, πίσω από την ξύλινη έδρα του που δέσποζε απειλητική πάνω από τα κεφάλια τους. Αντί για έδρα, σε μian άκρη της αίθουσας υπήρχε ένα μικρό γραφειάκι μ' ένα βάζο γεμάτο πάντα με φρέσκα αγριολούλουδα που 'φερνάν στα παιδιά από τα χτήματα, ανάλογα με την εποχή. Μανουσάκια ή ανεμώνες την άνοιξε, κυκλάμινα το φθινόπωρο.

Ακόμα και οι τοίχοι εκείνης της αλλιώςτικης τάξης ήταν πολύχρωμοι και λουλουδισμένοι. Τους είχαν σκεπάσει με φαρδιές λωρίδες λευκό χαρτί του μέτρου. Εκεί πάνω τα παιδιά ζωγράφιζαν ό,τι λογής ζωγραφιά έβαζε ο νους σου. [...]

Αυτό της Ίριδας της φαινόταν συναρπαστικό! Τα παιδιά μπορούσαν να σηκώνονται, να κινούνται μέσα στην τάξη και να ζωγραφίζουν στο χαρτί του τοίχου! Στις άλλες τάξεις ούτε θα μπορούσαν να διανοηθούν κάτι τέτοιο, έτσι όπως κάθονταν καθηλωμένοι και αγκυλωμένοι, στριμωγμένοι τρεις τρεις στα πράσινα ξύλινα θρανία.

Ζωή Θ. Σπυροπούλου, *Τα χρώματα της Ίριδας* (διασκευή)

B.Θέματα

1. Σε τι διέφερε η τάξη του πατέρα της Ίριδας από τις άλλες. Που οφειλόταν ο διαφορετικός χαρακτήρας που παρουσίαζε η τάξη;

Μονάδες 4

2. Πώς εξασφαλίζεται (με ποια λέξη) η σύνδεση ανάμεσα στη δεύτερη και στη τρίτη παράγραφο και πώς συνδέεται (με ποια λέξη) η τρίτη με την τέταρτη παράγραφο;

Μονάδα 1

3. Να χαρακτηρίσετε τα υπογραμμισμένα ρήματα των παρακάτω προτάσεων του κειμένου ως προς τη φωνή και τη διάθεση.

- α. Η τάξη του πατέρα της Ίριδας **βρισκόταν** παράμερα.
- β. Αμέσως μόλις **ανέβαινε** τη σκάλα...
- γ. Έτσι όπως **είχαν τοποθετηθεί** τα θρανία...
- δ. Τα παιδιά μπορούσαν **να σηκώνονται, να κινούνται** μέσα στην τάξη...
- ε. Στις άλλες τάξεις ούτε θα μπορούσαν **να διανοηθούν** κάτι τέτοιο...

Μονάδες 2,5

4. Στις παρακάτω προτάσεις του κειμένου να βρείτε ποια από τα υπογραμμισμένα ρήματα είναι μεταβατικά και ποια αμετάβατα. Επίσης να διακρίνετε τα μεταβατικά σε μονόπρωτα και δίπρωτα, σημειώνοντας ποιο είναι το άμεσο και ποιο το έμμεσο αντικείμενο.

- α. Αμέσως μόλις **ανέβαινες** τη σκάλα, **έστριβες** δεξιά...κι **έμπαινες** σε μια ευρύχωρη ηλιόλουστη αίθουσα, που **έβγαινε** σ' ένα φαρδύ λιακωτό.
- β. Ο Πάνος, τον οποίο του **παρέδωσε** διετή, ο κύριος Παντελίδης...
- γ. Δίχως να τα **κοιτάζει** αφ' υψηλού.
- δ. Εκεί πάνω τα παιδιά **ζωγράφιζαν** ό,τι λογής ζωγραφιά **έβαζε** ο νους σου.
- ε. Στις άλλες τάξεις ούτε **θα μπορούσαν** να **διανοηθούν** κάτι τέτοιο.

Μονάδες 2,5

5. Ένας φίλος σας που μένει μακριά σας γράφει ότι σκέφτεται να εγκαταλείψει το σχολείο. Γράψτε του μια απάντηση σε ένα γράμμα τονίζοντας τους λόγους για τους οποίους πρέπει να το συνεχίσει (δηλαδή αναφορά στο τι κερδίζει κάποιος μέσω της εκπαίδευσης). (περίπου 200 λέξεις)

Μονάδες 10